

Dailė. Ilgalaikio/metų plano 10 klasei pavyzdys

Parengė Irena Staknienė

Dalykas: dailė

Klasė: 10

Tikslas: siekiama, kad mokiniai ugdytųsi estetine nuovoka ir dailės raiškos gebėjimus, dvasiškai augtų ir įgytų kultūrinės kompetencijos pagrindus.

Pamokų skaičius: 34 (34 savaitės; mokslo metai nuo rugsėjo 1 iki gegužės 27 d.).

Klasės situacija: .....

Dešimtoje klasėje supažindinama su įvairių meninių epochų ir kūrybinių stilių interpretacijų įvairove. Mokiniam siūlomos užduotys, kurios padeda suvokti, kad dailė yra ne tik emocinė saviraiška, bet ir sąmoninga, intelektualių pastangų reikalaujanti kūrybinė veikla. Ugdomas gebėjimas argumentuotai apginti savo idėją, pasirinktą vaizdavimo būdą (panašumo siekimą arba savąjį emocinį požiūrį), prisiimant atsakomybę už savo sprendimus ir gerbiant kitų požiūrį, nuostatas.

Ištekliai:

dailės kabinete: įvairaus formato piešimo, spalvotas ir vnyiojamas (rusvas ar pilkšvas) popierius, kartonas, antrinių žaliavų rinkiniai, viela, klijai, plastikiniai peiliukai, lentelės, molis, seni spalvoti žurnalai, paprasti pieštukai, liniuotės, žirkklės, lipni juostelė, segikliai, tušas, klijuotė, indeliai vandeniui, dailės vadovėliai, informaciniai leidiniai, meno albumai, žinynai ir enciklopedijos, kompiuteris ir interneto ryšys, skaitmeninis fotoaparatas.

mokiniam: pieštukai, trintukai, flomasteriai, paprasti ir spalvoti pieštukai, ploni ir stori rašikliai, piešimo popierius (A3 ir A4 formato), spalvotas popierius ir kartonas, plunksnos su plunksnakočiais, guašo (akrilo) ir akvarelės dažai, tušas, dideli ir maži teptukai, spalvotos kreidelės, eskizų knygelė.

Vertinimas: dailės ugdymo procese taikomi visi vertinimo būdai (diagnostinis, formuojamasis, apibendrinamasis). Vertinimo informacija renkama šiais būdais: formaliu ir neformaliu stebėjimu, renkant mokinių darbų pavyzdžius, organizuojant mokinių darbų parodėles (užbaigus užduotį ar užduočių ciklą) ir jų aptarimus, atliekant diagnostinio vertinimo užduotis, vertinant jų rezultatus ir aptariant su mokiniais, ką jie išmoko, ko norėtų mokytis ateityje. Į vertinimo informacijos kaupimą įtraukiami ir mokiniai. Mokslo metų pradžioje su mokiniais susitariama, kokias veiklas (užduotis), per kokį laikotarpį (pamokų ciklą, mėnesį, pusmetį) jie turės atlikti, kaip šie darbai bus vertinami.

Ilgalaikio/metų plano 10 klasei lentelės pavyzdys

Ciklo pavadinimas	Mokinių pasiekimai (gebėjimų Nr. iš BP)	Val. nuo - iki	Turinys	Pastabos (numatoma data)
1. Ką žinome apie dailę.	Tinkamai vartodami dailės sąvokas apibūdins ir vertins vaizduojamosios ir taikomosios dailės, tautodailės ir dizaino kūrinių meninės išraiškos priemones (2.1.).	2-3 val.	Dailės šakos. Vaizduojamoji ir taikomoji dailė, tautodailė ir dizainas. Vaizdavimo būdų (realistinio ir sąlygiškojo) skirtumai.	Rugsėjo 1-3 savaitė.
2. Šiuolaikinio meno (tradicinio ir modernaus)	Suvoks, kad tą pačią kūrybinę idėją galima perteikti tradicinėmis vaizduojamosios dailės ir šiuolaikinės dailės priemonėmis (1.1.). Taikys tradicines ir mišriąsias dailės technikas, tikslingai pasirinks raiškos priemones (1.2., 1.3.). Tinkamai vartodami dailės sąvokas, apibūdins ir	7-8 val.	Tapyba teptukais, voleliais, dažų purškimas, trafaretų naudojimas. Kinetinės konstrukcijos iš tikrų ir imituotų medžiagų (maketai iš paprastų medžiagų ir antrinių žaliavų). Tradicinės vaizduojamosios dailės ir šiuolaikinės dailės skirtumai. Žanrų išnykimas.	Spalio 1-4, lapkričio 3-4 savaitė.

Ciklo pavadinimas	Mokinių pasiekimai (gebėjimų Nr. iš BP)	Val. nuo - iki	Turinys	Pastabos (numatoma data)
įvairovė.	vertins savo ir draugų kūrybines interpretacijas (2.1.).		Technologijų poveikis šiuolaikinės dailės formoms (meninei fotografijai, skaitmeninei spaudai, videomeniui, kinetiniam meniui).	
3. Kūrybinių stilių įvairovė.	Savo darbų ciklams, įvairaus žanro ir stiliaus kompozicijoms tikslingai pasirinks raiškos priemones ir vaizdavimo būdus (1.3.). Apibūdins dailės kūrinių meninius bruožus ir skirtumus (žanras, vaizdavimo būdas, pagrindiniai nagrinėjamo stiliaus bruožai). Vertins muziejų ekspozicijose ir parodose matytų kūrinių pagrindines išraiškos priemones (2.3., 2.4).	5-6 val.	Realistinių, sąlygiškų, abstrakčių vaizdų perteikimas (spalvinė perspektyva, proporcijos, optinės iliuzijos, stilizacija, sąlygiškumas, abstrahavimas). Centrinė, vertikaliąji kompozicija, kadravimas. Kompozicijų ciklą (tradicinėmis, fotografijos ir skaitmeninėmis priemonėmis) kūrimas.	Lapkričio 4, gruodžio 1-3, sausio 2-3 savaitė.
4. Dailė ir bendravimas.	Bendradarbiaus kūrybiniuose projektuose. Tinkamai apipavidalins savo raiškos darbus. Taikys įvairius komponavimo būdus ir technikas kuriant vizualią mokyklos informaciją (1.4.). Apibūdins svarbiausius šiuolaikinių renginių vizualiuosius bruožus (3.1.).	4-5 val.	Originalių rėmelių savo kūriniams kūrimas. Meninės dizaino ypatybės (idėjos, konstrukcijos, formos, funkcijos ir medžiagos sąveika, patogumas). Grafinis dizainas. Šiuolaikinių renginių vizualieji bruožai (apšvietimas, vaizdai ekranuose, dideli plakatai).	Sausio 3-4, kovo 2-3 savaitė.
5. Tradicijų įtaka vizualiesiems reiškiniams.	Savarankiškai pasirinks ir tikslingai taikys įvairias dailės technikas: saugiai taikys sausosios adatos, monotipijos technikas, gebės atspausti kelių spalvų atspaudus. Maišant dažus išgaus pasirinkto tono ir atspalvio spalvas (1.2.). Įvardys aptariamo meninio stiliaus kūrinių būdingiausius bruožus, dailininko individualaus kūrybinio stiliaus ypatumus (2.2.).	6-7 val.	Lokalsios spalvos, spalvų kontrastai ir niuansai. Šviesa ir šešėliai. Spalvinė perspektyva. Tapyba teptukais. Piešinių ir atspaudų serijos. Praeities meninių stilių, vizualinių menų, dizaino, šiuolaikinės architektūros ir populiariosios kultūros įtaka aplinkai.	Kovo 3, balandžio 3-4 savaitė.
6. Kultūrų susiliejimas ir sintezė.	Savarankiškai atras ir pasirinks vizualinę idėją, susiplanuos ir paaiškins savo kūrybinio darbo etapus, savarankiškai ir tikslingai ieškos informacijos internete, elektroniniuose ar spausdintuose leidiniuose (1.1., 2.4.). Naudosis pateiktųjų rengykle, pristatys ir apibūdins mėgstamo meninio stiliaus ar dailininko kūrybos svarbiausius bruožus. Paaiškins dailės reikšmę šiuolaikinėje visuomenėje ir sau (1.4., 2.2., 3.1.).	5-6 val.	Artimiausios aplinkos senųjų ir šiuolaikinių pastatų formų ir konstrukcinių sprendimų ypatumai, naudojamos medžiagos. Dailės reikšmė įvairiose epochose, kultūrose ir dabarties visuomenėje. Visuomenės vartotojiškumo, „sudaiktėjimo“, ekologinės miestų problemos.	Balandžio 3-4, gegužės 1-4 savaitė.

Parengė Irena Staknienė